

ת"פ 75110/12/20 - רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז- מע"מ פלילי נגד איברהים דסוקי ע"י

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 75110-12-20 רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז-מע"מ פלילי נ' דסוקי

בפני: כבוד השופט ארז מלמד
המאשימה

רשות המיסים, היחידה המשפטית מחוז מרכז-מע"מ פלילי,
ע"י ב"כ עוה"ד נטלי קצביאן

נגד
הנאשם

איברהים דסוקי ע"י ב"כ עוה"ד ליאור שביט

החלטה

לפני בקשת הנאשם לפסילתי מלשבת בדיון, על יסוד הוראת סעיף 77א (א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984.

כבר בראשית הדברים יאמר כי בקשת הפסלות דנא, כל כולה נועדה לתקוף את החלטתו המתחייבת של הח"מ, לשים קץ לסחבת וגרירת הרגליים בת למעלה משנתיים תמימות, במהלכן וחרף החלטות מפורשות של הח"מ ומותב קודם, לא הואילה ההגנה ליתן מענה לכתב האישום, בטענות מטענות שונות שאין מאחוריהן דבר.

כתב האישום והשתלשלות האירועים

ברקע הדברים, כתב אישום המייחס לנאשם ריבוי עבירות במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מע"מ, שאותו אדם חייב בו, בנסיבות מחמירות.

כתב האישום הוגש בשלהי שנת 2020 ומאז נדחו הדיונים מעת לעת, על מנת לאפשר לנאשם לצלם וללמוד את חומר החקירה (ראו למשל ישיבות בית המשפט מתאריכים 5.10.21; 30.11.21; 3.5.22; 21.2.23). במקביל, נדחה הדיון במספר הזדמנויות, לבקשת ב"כ הנאשם (ראו למשל החלטות בית המשפט מתאריכים 3.5.21; 1.12.21; 21.2.22; 23.1.23; 21.3.22).

חרף פרק הזמן שחלף ממועד הגשת כתב האישום ועד עצם כתיבת שורות אלה, טרם התקבלה תגובת הנאשם לכתב האישום וממילא לא נמסרה עמדתו בנוגע לעדים אשר ברצונו לחקור, על בסיס טענה הנוגעת למחלוקת בדבר צילום

חומרי החקירה.

בתאריך 21.2.23 קבע בית המשפט (כב' השופט ע. מורנו) את התיק לשמיעת ראיות בפני הח"מ לתאריך 10.5.23 והורה כי לא יאוחר מתאריך 7.3.23 יעביר הנאשם את תגובתו לכתב האישום, בצירוף רשימת עדים אשר ברצונו לחקור. משלא קוימה החלטת בית המשפט כאמור, ניתנה ע"י בית המשפט ארכה לקבלת תגובת הנאשם וזאת לא יאוחר מתאריך 20.3.23 (החלטת בית המשפט מושא תאריך 14.3.23). גם החלטה זו לא זכתה למענה מצדו של הנאשם ולפיכך נקבע התיק לתזכורת במעמד הצדדים לתאריך 26.3.23 (החלטת בית המשפט מושא תאריך 21.3.23).

הלכה למעשה, גם במועד כאמור, 26.3.23 ובמועד שלאחריו, 3.4.23, לא נמסרה תגובת הנאשם לכתב האישום ו/או עמדתו בדבר עדים להם הוא זקוק. במצב דברים זה, נותר מועד ההוכחות על כנו ונקבעו מועדים נוספים לשמיעת ראיות במהלך חודש ספטמבר 2023.

טיעוני הנאשם

לטענת הנאשם, התנהלותו של המותב הנכבד באולם בית המשפט, כפי שנלמד מהדיונים שהתקיימו בתאריכים 26.3.23 ו-3.4.23 מלמדת כי בית המשפט בחר שלא לתעד את שהתרחש באולם בית המשפט לפרוטוקול הדיון; עשה שימוש ב"טון נוזף, אדנותי ופטרנליסטי כלפי ב"כ המבקש"; והתערב בשיקול דעתה של המאשימה בכל הקשור למספר עדי התביעה אשר התבקש זימון למועד שמיעת ההוכחות, "ככל הנראה מתוך רצון של המותב לנהל ההליך במהירות הבזק על חשבון זכותו של המבקש להליך הוגן... והכל תוך התנהלות פוגעת וכוחנית", "תוך שימוש בהערות אישיות, פוגעניות מפיו של המותב הנכבד ביחס להתנהלות צוות ההגנה, באופן שלא יאפשר לבית המשפט לנהל הליך הוגן, ללא דעה קדומה, ללא משוא פנים וללא שמראית פני הצדק תפגע באופן קשה". מכאן, כך לטענת ב"כ הנאשם, יש מקום להורות על פסלות המותב הנכבד.

תגובת המאשימה

המאשימה בתגובתה בכתב, עתרה לדחיית הבקשה על הסף וציינה כי הנסיבות אותן ציין הנאשם בבקשתו, אינן עומדות במבחני הפסלות אשר נקבעו בחוק ובפסיקה, ובפרט מאחר ו"מדובר בתחושות סובייקטיביות בלבד" של הנאשם. בכל הקשור להחלטת בית המשפט להורות על זימון עדים נוספים לדיון ההוכחות הקרוב, הרי שלטענת המאשימה, המדובר בהחלטה אשר תכליתה לנצל בצורה מיטבית ומלאה את יום הדיונים. בכל הנוגע לטענת הנאשם בדבר היעדר תיעוד לפרוטוקול, לפיה כביכול דברים שאמר ב"כ הנאשם לא נרשמו, הפנתה המאשימה להלכה הפסוקה לפיה אין על בית המשפט החובה לרשום כל דבר, אלא לנהל פרוטוקול שישקף את שנאמר. לפיכך, ובהיעדר כל חשש אובייקטיבי למשוא פנים, הרי שאין מקום להיעתר לבקשה. בשולי תגובתה ציינה המאשימה כי קיים רושם, שקשה להשתחרר ממנו, לפיו הבקשה היא בבחינת צעד טקטי שנועד לדחות את מועד ההוכחות הקבוע לתאריך 10.5.23.

דין והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

סעיף 77א לחוק בתי המשפט קובע כי "שופט לא ישב בדין אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט".

המבחן שנקבע לעניין זה אינו תחושתו הסובייקטיבית של בעל הדין, אלא קיומה של אפשרות ממשית למשוא פנים (ראו לעניין זה ב"ש 48/75, רחמים ידיד נ' מדינת ישראל). החשש צריך להיות מבוסס ויש להצביע על קיומו של בסיס אובייקטיבי לחשש זה ואין להסתפק בחשש סובייקטיבי.

ראו למשל ע"א 8607/22, פלוני נ/ פלונית, שם נקבע ע"י כב' הנשיאה חיות:

"כפי שנפסק לא אחת, החלטות דיוניות אשר ניתנות לאורך ניהול ההליך- ובכלל זה החלטות הנוגעות לחקירת העדים, לקביעת מועדי דיון ולפסיקת הוצאות- אינן מקימות, כשלעצמן, עילת פסלות והאפיק הראוי להשגה עליהם הוא בהליכי ערעור מתאימים".

ראו גם החלטת כב' הרשם גיא שני, בבש"א 2826/12, ואן קול נ' מדינת ישראל:

"המבחן לפסלות שופט הוא חשש ממשי אובייקטיבי למשוא פנים...בהקשר זה, לא די בחוסר שביעות רצון של בעל הדין מהחלטות שניתנו על ידי בית המשפט ומאופן התנהלות הדיון לפניו...אף לא די בתחושה סובייקטיבית של חוסר אמון".

נדמה והדברים נרשמים במלוא הזירות, כי בקשתו של הנאשם לפסילה באה לאוויר בעולם לאחר שבית המשפט חזר והדגיש דבר כוונתו לקיים את ישיבת ההוכחות כמתוכנן וחוסר שביעות רצון של הנאשם מהחלטות בית המשפט וזאת במנותק מהיעדר קיומן של עילות הפסלות שנקבעו בחוק ובפסיקה. בהקשר זה, לא נותר לי אלא להפנות להשתלשלות האירועים ממועד הגשת כתב האישום ועד לשלב בו הוגשה הבקשה, וטענותיו של הנאשם בכל הקשור להעתקת ולימוד חומרי החקירה, סוגיה אשר ככל הנראה לא קודמה כלל ועיקר.

בכל הקשור לטענה לפיה פרוטוקול הדיון חסר ואינו משקף נאמנה את אשר נאמר, לא נותר לי אלא להפנות להלכה הפסוקה לפיה פרוטוקול הדיון אמור לשקף את שנאמר במשפט, דבר שנעשה, כאשר ממילא, לא זכור לבית המשפט כי דברים מהותיים שנאמרו, לא זכו לתיעוד ורישום בפרוטוקול.

זאת ועוד, ככל שהנאשם סבור שקיים תיעוד חסר בפרוטוקול, לא ברור מדוע לא הגיש מיד לאחר סיום הדיון בקשה מתאימה לתיקון הפרוטוקול, להבדיל מהעלאת טענות בנושא זה בבקשת פסלות (ראו למשל ע"א 3816/20 פלוני נ' פלונית, פסקה 6 [פורסם בנבו] (9.7.2020)).

על כך יש להוסיף, שטענת פסלות הוגשה אך בתאריך 17.4.23, קרי, כשבועיים לאחר הדיון שהתקיים בתאריך 3.4.23 וכעשרים ימים תמימים לאחר הדיון שהתקיים בתאריך 26.3.23. כידוע, טענת פסלות יש להעלות **"מיד לאחר שנודע לבעל הדין על עילת הפסלות ולפני כל טענה אחרת"** וזאת כאמור, לא נעשה.

עיתוי הגשת הבקשה, לצד החלטת בית המשפט לפיה ישיבת ההוכחות שנקבעה לחודש מאי תתקיים כמתוכנן, עשויים ללמד כי זו הוגשה על מנת לסרב את ההליך המשפטי והינה לא פחות מ"נשק סודי". לא אחת נפסק כי עילת פסלות אינה **"נשק סודי"** שאותו רשאי בעל דין לשמור לעת מצוא (ראו: ע"א 1551/23, פלוני נ' פלונית, פסקה 9 [פורסם בנבו] (30.8.2022)).

לסיום, עקרון יסוד הוא כי **"הזכות לשבת במשפט היא גם החובה לעשות כן"**. כשם שחובה על שופט לפסול עצמו מקום שהתנאים מחייבים זאת, כך חובה עליו שלא לפסול עצמו מקום שהתנאים לפסילה אינם מתקיימים, שהרי נפסק כי **"חובת השיפוט היא חובת השופט"** (ע"פ 1816/90 גרשוני נ' מדינת ישראל, פ"ד מד (2), 781).

במקרה זה לא מתקיימת אף לא אחת מעילות הפסלות הקבועות בדיון. טענותיו של הנאשם כרוכות וקשורות לבחירתו של בית המשפט לקיים את ישיבת ההוכחות כמתוכנן; טענות אלה הועלו בשיהוי ניכר, ללא כל הסבר מניח את הדעת; כאשר ממילא טענות אלה לפיהן הנאשם לא יזכה להליך הוגן, ללא משוא פנים ומבלי שתפגע מראית פני הצדק, נעדרות כל בסיס.

בשולי הדברים יצוין כי אין בטיעוני הנאשם כל הסבר והדברים קשורים קשר ישיר לעניין זה, כיצד במשך כ- 28 חודשים, לא עלה בידו לצלם וללמוד את חומר החקירה הנדרש לצורך ניהול הגנת הנאשם.

מכל המקובץ, הבקשה לפסלות המותב נדחית.

המזכירות תעביר ההחלטה לידיעת הצדדים.

ניתנה היום, כ"ח ניסן תשפ"ג, 19 אפריל 2023, בהעדר הצדדים.